

HUMANISTISEN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Authors **Heidi Rontu, Sinikka Valtonen, Esa Viklund, Leevi Viljanen, Kirsi Mustonen & Niina Nurkka. Humanistisen ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Johanna Henriksson, Päivi Marjanen, Karel McLeod Smith, Jukka Määttä, Timo Parkkola & Titta Pohjanmäki**

Year of publication **2024**, FINEEC publications **22:2024**

Language **Finnish**

ISBN **978-952-206-883-5**

1.2 Koulutuksen toteutus

- HEI's self-assessment

Opiskelijavalinnan läpinäkyvyys

Opiskelijavalinnan perusteet ovat nähtävillä opintopolku.fi-palvelussa ja ammattikorkeakouluun.fi-sivustolla hakuajaksi. Valinnan jälkeen hakijoilla on mahdollisuus tarkastella omia valintakoetuloksiaan. Humakiin voi hakea tutkinto-opiskelijaksi myös avoimen ammattikorkeakoulun [polku-](#) ja [väyläopintojen](#) kautta, ja kaikille polkuopinnot suorittaneille on voitu taata opiskelupaikka. Erillisvalintojen valintaperusteet on kuvattu tarkemmin [Humakin verkkosivuilla](#) ja Opintopolku.fi-palvelussa.

Kulttuurituottaja (AMK) - ja yhteisöpedagogi (AMK) -tutkinnot hyödyntävät opiskelijavalinnassaan valtakunnallisen todistusvalinnan ja digitaalisen valintakokeen lisäksi Humakin omaa verkossa tehtävää valintakokekurssia. Hakijoille laaditaan selkeät ja yhtenäiset ohjeet valintakokeen suorittamiseen ja etenemiseen. Ohjeissa ja materiaaleissa kiinnitetään erityistä huomiota saavutettavuuteen ja yksilöllisiin oppimistapoihin. Hakijat saavat kattavan ymmärryksen valintakoeprosessista, arviointikriteereistä, valintaperusteista ja aikatauluista. Valintakokeesta annettu opiskelijapalaute on anonyymiä ja otetaan huomioon tulevien valintakokeiden suunnittelussa. Kaikki valintakokeen hyväksytysti suorittaneet hakijat saavat avoimen ammattikorkeakoulun suorituksen opintopisteissä ja numeerisen arvioinnin.

Mahdollisimman hyvän opiskelijakokemuksen saavuttamiseksi opiskelijoille on määritelty neljä [opiskelijaprofiilia](#), jotka tukevat opiskelijaa jo hakeuduttaessa korkeakouluun. Kullekin opiskelijaprofiilille on tarjolla soveltuva opiskelumuoto (päivä-, monimuoto- tai verkkototeutus). Kaikissa opiskelumuodoissa hyödynnetään yhteisöllisyyttä, joka ilmenee yhdessä suunnitteluna,

tekemisenä ja ratkaisujen etsimisenä. Opetuksessa korostetaan tietojen ja taitojen soveltamista toiminnallisen tekemisen kautta. Opetuksessa pyritään hyödyntämään myös käänteisen oppimisen menetelmää erityisesti verkkopainotteisissa opintototeutuksissa.

AHOT-menettely

Humakin aiemman osaamisen tunnistamisen ohjeet (AHOT) päivitettiin viimeksi vuonna 2023 ja sen päälinjaukset on kirjattu [tutkintosääntöön](#). AHOT-menettely tapahtuu oppilaitosjärjestelmä Pepin eAHOT-järjestelmän kautta. AHOT-ohjeet ovat henkilöstön osalta intranetissä ja opiskelijoiden osalta [Opiskelijan oppaassa](#), joka on julkinen. Ohjeiden saavutettavuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota, ja ne ovat myös kuunneltavissa. AHOT-hakemuksia käsittelevät nimetyt valmentajat, ja AHOT-menettelyssä korostetaan opiskelijoiden osallisuutta ja omatoimisuutta. [Työn opinnollistaminen](#) mahdollistaa opiskelijalle osaamisen kehittämisen ja tunnustamisen työn tai vapaaehtoistoiminnan aikana opintopisteinä. Se on opintojen vaihtoehtoinen suoritustapa ja mahdollista myös jatkuvan oppimisen opiskelijoille.

Opiskelijoiden aktiivisuutta tuetaan

Opiskelijoiden aktiivisuutta tuetaan monin eri keinoin. Keskeinen osa opintoja on valmennus, joka perustuu [ohjauksen ja valmennuksen periaatteisiin](#). Verkko-oppimisympäristöissä opiskelijoita kannustetaan osallistumaan aktiivisesti keskustelualueille. Opintojaksototeutuksilla on käytössä Jatkuva palaute -toiminto, jonka avulla opiskelijat voivat antaa palautetta ja esittää toiveita opintojaksojen kehittämiseksi jo toteutuksen aikana. Monipuoliset oppimistehtävät antavat opiskelijoille mahdollisuuden palautteen antamiseen eri arviointitapoja hyödyntäen, kuten arviointimatriisien, taitotenttien ja ryhmä- sekä paritehtävien arviointikeskustelujen avulla.

Monipuolista työelämäyhteistyötä

Työelämäyhteistyö on olennainen osa opintoja ilmeten esim. vierailuina, luentoina, tutustumisina ammattialaan, [harjoitteluina](#) ja opinnäytetöinä. Työelämäyhteistyöt toimivat kaksisuuntaisesti. Opiskelija voi itseohjautuvasti toteuttaa opintojaan työelämässä ja toisaalta työelämän toimijat voivat tehdä erilaisia kansainvälisiä, valtakunnallisia tai alueellisia työelämätilauksia Humakille. TKI-toiminnassa korostuvat vaihtelevat hankkeet, joissa mukana ovat keskeiset työelämän yhteistyökumppanit ja verkostot.

Joustavat opintopolut

Opiskelijoilla on mahdollisuus siirtyä tutkinto-ohjelmasta toiseen tutkintosäännön mukaisesti ensimmäisen läsnäolovuoden jälkeen, mikäli opiskeluryhmässä on tilaa. Suurimmasta osasta opintojaksoja on tarjolla sekä verkko- että monimuotototeutukset, joten opiskelijat voivat tarvittaessa vaihtaa toteutusmuotoa. Opiskelijoiksi voidaan ottaa myös siirto-opiskelijoita. Humakin opiskelijat voivat opiskella muiden ammattikorkeakoulujen opintoja [CampusOnline.fi](#)-portaalin ja ristiinopiskelusopimusten kautta.

Opintojen aikainen tuki

[Henkilökohtainen opintosuunnitelma \(HOPS\)](#) laaditaan opintojen alussa yhteistyössä valmentajan kanssa. HOPSin avulla opiskelija suunnittelee ja aikatauluttaa opinnot sekä seuraa niiden etenemistä. HOPS-valmentaja seuraa opiskelijan opintojen etenemistä kolme kertaa lukuvuodessa liikennevalomallin mukaisesti ja tarvittaessa ohjaa opiskelijan opinto-ohjaajalle. AMK-opiskelijan ohjaus ja valmennus opintojen aikana on kuvattu tarkemmin [ohjauksen ja valmennuksen huoneentaulussa](#). Jokaiselle Humakin kampukselle on nimetty opinto-ohjaaja, jonka tehtäviin kuuluu tukea opiskelijaa opintohaasteissa.

Opinto-ohjaajat toimivat myös alueiden opiskelijahyvinvoinnista vastaavina lehtoreina ja kuuluvat jäsenenä Humak-tasoiseen opiskelijahyvinvointiryhmään, joka vastaa lakisääteisistä opiskelijahyvinvoinnin tehtävistä. Opiskelija saa lisätukea myös Otetta opintoihin -opintojaksolla. Opiskelijajärjestö HUMAKO:n tutorit ja jaostot tukevat opiskelijoita paikallisesti. Jos huoli opiskelijasta herää, niin [varhaisen välittämisen toimintamalli](#) mahdollistaa puuttumisen tilanteisiin ennakoivasti varhaisessa vaiheessa. [Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma](#) ohjaa henkilöstön ja opiskelijoiden toimintaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Opiskelijoiden keskeyttämisiä seurataan säännöllisillä kyselyillä, joilla saadaan selville keskeyttämisten syitä ja niiden pohjalta pystytään kehittämään tukitoimia. Opiskelijaa kehoitetaan keskustelemaan HOPS-valmentajan kanssa ennen eroamispäätöstä ja hänelle tarjotaan vaihtoehdoksi ilmoittautumista poissaolevaksi eroamisen sijaan sekä opintojen loppuunsaattamista parempana ajankohtana.

Avoimen AMK:n opiskelijat saavat ohjausta ja valmennusta opintojensa aikana [huoneentaulun](#) mukaisesti, minkä lisäksi opiskelijat voivat osallistua korkeakoulujen yhteistyössä järjestämiin opiskelutaitoiltoihin.

Vahvuudet

Selkeä valmennusmalli ja sen jatkuva kehittäminen
Opintojen edistymisen seurannan liikennevalomalli
Opiskelupolkujen joustavuus
Saavutettava oppimateriaali

Kehittämiskohteet

S2-opiskelijoiden tukimuotojen kehittäminen
Opiskelijoiden tukipalveluiden kartoitus ja mallin kehittäminen
Kampusten saavutettavuus
Kansainvälisen tarjonnan saatavuus

1.2 Koulutuksen toteutus

- Assessment of the audit team

Opiskelijavalinta, opiskelun keskeinen ohjeistus sekä AHOT-käytännöt toimivat ja selkeät

Valtakunnallisen opiskelijavalinnan perusteet löytyvät opintopolku.fi-sivustolta ja ammattikorkeakoulu.fi-sivustolta. Itsearviointiraportin mukaan kulttuurituottaja (AMK)- ja yhteisöpedagogi (AMK) -tutkinnot hyödyntävät opiskelijavalinnassaan valtakunnallisen todistusvalinnan ja digitaalisen valintakokeen lisäksi Humakin omaa verkossa tehtävää valintakoetta. Valintakokeesta annettava opiskelijapalaute on anonyymia ja se otetaan huomioon valintakokeiden suunnittelussa. Osassa Humakin koulutuksia valintakoe on mahdollista suorittaa suomen kielen lisäksi viittomakielellä ja englanniksi.

Humanistisen ammattikorkeakoulun tutkintosääntö täsmentää lainsäädännössä ammattikorkeakouluopintoihin liittyviä määrittelyjä. Säännöstä selviää opintoja ja opetusta koskevat periaatteet ja keskeinen ohjeistus. Tutkintosäännön uudistamistarve arvioidaan vuosittain. Uudistamisesta päättää ammattikorkeakoulun rehtori, ja muutokset tutkintosääntöön hyväksyy Humanistisen ammattikorkeakoulun hallitus. Tutkintosääntöä muutettaessa kuullaan opiskelijakunta HUMAKOa, mistä myös opiskelijahaastattelussa saatiin vahvistusta. Nykyinen tutkintosääntö on hyväksytty 8.2.2024 ja se löytyy myös sähköisestä Opiskelijan oppaasta.

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistamiseksi Humakissa on laadittu AHOT-ohjeet, jotka on päivitetty vuonna 2023. Ohjeet on laadittu erikseen henkilöstölle ja opiskelijoille. Henkilöstön ohjeet ovat intranetissä ja opiskelijoiden ohjeet sähköisessä Opiskelijan oppaassa. Itsearviointiraportin mukaan AHOT-hakemuksia käsittelevät nimetyt valmentajat ja menettelyssä korostetaan opiskelijoiden osallisuutta. Henkilöstötyöpaja-aineiston perusteella se, että Humakissa opetussuunnitelmat on rakennettu osaamisperusteisiksi, helpottaa ahointia. Opiskelijatyöpaja-aineiston perusteella aiemmin kertyneen kokemuksen ahointi koettiin positiiviseksi asiaksi. Opiskelijan aiemmin kertynyttä osaamista peilataan opintojakson osaamistavoitteisiin. Myös työn opinnollistamiseen on olemassa oma menettelytapansa ohjeineen. Humakissa on käytössä opiskelijoiden ohjauksessa valmennusmalli, jota auditointiryhmä pitää hyvänä käytäntönä opintojen etenemisen tukemiseksi ja varmistamiseksi.

Opiskelijat toivovat nykyistä enemmän henkilökohtaista palautetta oppimisensa tueksi

Opiskelijan kokonaisvaltaista kehittymistä tukevat koulutusten osaamistavoitteet on jaoteltu geneerisiin työelämävalmiuksiin, ammatilliseen perusosaamiseen ja koulutusalan erityisosaamiseen. Tutkintosäännön mukaan tutkintoon johtavan koulutuksen arviointi ja opiskelijan saama palaute on sekä laadullista että numeerista. Numeerisen arvioinnin rinnalla voidaan käyttää sanallista (kirjoitettua, puhuttua tai viitottua) arviointia. AMK-tutkintojen opintojaksojen arvioinnin muoto ja arviointikriteerit on kuvattu opetussuunnitelmassa osaamistavoitteiden saavuttamista tukevasti joko tasolla hyväksytty/hylätty tai numeerisesti skaalalla 1–3–5. Opiskelijatyöpajojen palautteen perusteella opiskelijat kokevat oppimiseen liittyvän palautteen (ml. vertaispalaute) usein riittämättömäksi ja toivovatkin numeerisen arvioinnin lisäksi nykyistä laajemmin henkilökohtaista palautetta. Hyvänä käytäntönä opiskelijat

nostivat esiin menettelyn, jossa opintojaksoon liittyvä tehtävä palautetaan ensin luonnoksena ja vasta tähän saadun vertaispalautteen jälkeen palautetaan lopullinen arvioitava tehtävä. Itsearviointiraportin mukaan opiskelijoiden osaamisen arvioinnin tueksi on laadittu arviointiohjeistus.

Tutkintosäännön mukaan opintojaksoarviointi on annettava viimeistään neljän viikon kuluessa opintojakson päättymisestä tai muusta sovitusta aikataulusta edellyttäen, että opiskelija on tehnyt suorituksensa ajoissa. Auditointihaastattelussa ja opiskelijatyöpajoissa nousi esiin, että opiskelijat kokevat toisinaan saavansa palautetta oppimisestaan myöhässä suhteessa siihen, koska opintojakso on päättynyt. Opiskelijatyöpajassa nousi esille lisäksi huomio, että vaativienkin opintojaksojen arvioinnissa käytetään joissakin tapauksissa vain suoritusmerkintää. Auditointiryhmä suosittelee, että Humak varmistaa, että opiskelija saa oppimisestaan riittävää palautetta ja voi hyödyntää sitä osaamisensa kehittämisessä

Opiskelijoiden tietoisuutta osallistumismahdollisuuksista TKI-toimintaan tulee lisätä

Humakissa oppiminen tapahtuu neljässä oppimisympäristössä, joita ovat kampus, verkko, kansainvälisyys sekä työelämä ja TKI-toiminta. Opetuksen toteutusmuotoja ovat päivä-, monimuoto- ja verkkototeutus. Auditointiryhmän näkemyksen mukaan Humakissa koulutuksen toteutuksen menettelytavat tukevat opintojen sujuvaa etenemistä ja opiskelijan valmistumista. Opiskelijan oppaaseen on koottu kaikki opiskelijoiden ohjeet ja lomakkeet, joita he tarvitsevat opintojensa suorittamiseen. Esimerkkeinä mainittakoon ohjauksen ja valmennuksen ohjeet, harjoittelun ohjeistus, opinnäytetyöohjeet ja eettiset ohjeet. Tukipalveluhenkilöstön haastattelussa korostettiin Opiskelijan oppaan merkitystä ohjeistusta kokoavana dokumenttina, jota päivitetään jatkuvasti.

Opiskelijatyöpaja-aineiston perusteella opiskelijat näkevät verkko-opiskelun lisäävän joustavuutta mahdollistamalla opintojen, henkilökohtaisen elämän ja mahdollisen työelämän yhdistämisen. Verkko-opinnoissa korostuu vahvasti opiskelijan oma-aloitteisuus. Koulutuksen toteutuksen vahvuutena nousi työpajoissa esiin opiskelijan mahdollisuus osassa opintojaksoja valita joko suomen- tai englanninkielisen toteutus. Verkko-opiskelun ongelmaksi opiskelijat kokivat kuitenkin lähikontaktien vähyyden.

Opiskelijan työelämäänsä integroitumista tuetaan opintojen aikana, mikä helpottaa työelämäänsä siirtymistä valmistumisen jälkeen. Suhteet työelämäänsä toimivat kaksisuuntaisesti: työelämästä tulee luennoitsijoita Humakiin ja toisaalta harjoitteluita ja opinnäytetöitä tehdään työelämäänsä. Opiskelijoiden on myös mahdollista toteuttaa opintojaan työelämässä, ja työnantajat voivat tehdä työelämätilauksia Humakille. Lisäksi opiskelijat voivat osallistua työelämän kanssa tehtäviin TKI-hankkeisiin ja kasvattaa siten työelämäntuntemustaan. Opiskelijahaastattelussa opiskelijat kuitenkin toivoivat enemmän tietoa osallistumismahdollisuuksista TKI-hankkeisiin. Auditointiryhmä kannustaa Humakia jatkamaan TKI-perustaisen toimintamallin jalkauttamista ja siitä viestimistä.

Opiskelijahyvinvointia tukevat palvelut taattava yhdenvertaisesti kaikille opiskelijoille paikkakunnasta riippumatta

Itsearviointiraportin mukaan Humakissa lakisääteisistä opiskelijahyvinvoinnin tehtävistä vastaa Humak-tasoinen opiskelijahyvinvointiryhmä. Henkilöstön ja opiskelijoiden toimintaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi ohjaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Auditointiryhmän näkemyksen mukaan tämä luo hyvän perustan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioiden toteuttamiselle ja kehittämiseksi Humakissa.

Auditointihaastatteluissa nousi esille, että tällä hetkellä opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen on murrosvaiheessa Humakissa. Opiskelijahyvinvointia tukevia toimintamuotoja on osin karsittu ja tilalle ollaan suunnittelemassa uusia toimia. Opiskelijakunta HUMAKOn kanssa tehdään yhteistyötä ja kampuksille on nimetty opiskelijajäsenet, joiden kanssa yhteistyössä pyritään edistämään opiskelijahyvinvointia. Lisäksi hyvinvointia edistetään erilaisten hankkeiden kautta. Vuosittain opiskelijoille järjestetään opiskeluhuvinvointipäivä. Auditointihaastatteluissa ilmeni kuitenkin, että osa opiskelijahyvinvointia tukevista toimintamuodoista on opiskelijoiden pettymykseksi toiminnan uudelleen järjestelystä johtuen toistaiseksi lakkautettu. Näistä mainittiin liikuntapalvelut ja psykologipalvelut. Pohdinnassa on oppilaitospastorien rekrytointi Humakin kampuksille. Auditointiryhmä kannustaa pohtimaan kriittisesti, millaisia vaikutuksia oppilaitospastorien rekrytoinnilla voi olla opiskelijoiden moninaisuuden huomioimiseen. Lisäksi auditointiryhmä suosittelee, että Humak varmistaa riittävät opiskelijoiden hyvinvointia tukevat palvelut tasa-arvoisesti jokaiselle opiskelijalle paikkakunnasta riippumatta.

Auditointiaineistosta nousi esille, että suomalaisten ja kansainvälisten opiskelijoiden yhdenvertaisuudessa on vielä kehitettävää. Kansainvälisten opiskelijoiden opiskelijatyöpaja-aineiston perusteella kansainväliset opiskelijat eivät kokeneet olevansa yhdenvertaisia Humakin suomalaisten opiskelijoiden kanssa ohjauksen ja muun tuen näkökulmasta. Kriitikki kohdentui erityisesti ohjauksen, tuutoroinnin sekä aloite- ja palautekanavien riittämättömyyteen. Kansainväliset opiskelijat kaipasivat myös lisää kontakteja Humakin ja muiden korkeakoulujen opiskelijoihin yhteisöllisyyden vahvistamiseksi.

Henkilöstön työpajoissa ja opiskelijakunta HUMAKOn haastattelussa opiskelijoiden yhdenvertaisuuteen liittyvänä haasteena nousi esiin myös se, ettei kaikki oppimateriaali ole näkövammaisille tai kuuroille opiskelijoille saavutettavassa muodossa. Osa oppimateriaalista on sellaista, jota näytönlukija ei voi lukea ääneen. Lisäksi kaikkia opetuksessa käytettäviä videoita ei ole tekstitetty. Humakin tuleekin jatkossa panostaa siihen, että kaikki oppimateriaali on saavutettavaa. Positiivisena opiskelijoiden yhdenvertaisuutta tukevana asiana työpaja-aineistosta nousi se, että tarjolla on vaihtoehtoista koulutusta sekä suomeksi että englanniksi. Auditointiryhmä suosittelee, että opiskelijoiden yhdenvertaisuuteen kiinnitetään nykyistä enemmän huomiota.

Humakin valmennusmallin avulla tuetaan opiskelijoiden opintojen

etenemistä

Itsearviointiraportin mukaan opiskelija ja hänelle nimetty HOPS-valmentaja laativat opintojen alussa opiskelijalle henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS) osana valmennusmallia. Valmentajat ja kampusten opinto-ohjaajat seuraavat Humakin raportointijärjestelmä Kompassin avulla säännöllisesti opiskelijoiden opintojen edistymistä. Humakin intranetin mukaan opiskelijat jaetaan edistymisen perusteella kolmeen väriryhmään liikennevalomallin mukaisesti. Vihreässä ryhmässä opiskelijan opinnot etenevät suunnitellusti aikataulussa, keltaisessa opiskelijan opintojen etenemisessä on havaittavissa hidastumista ja punaisessa opiskelijan opinnot eivät etene suunnitellusti.

Valmentava ote, opinto-ohjaus, opettajien ohjaustaidot sekä opintojen monipuoliset suoritusmahdollisuudet nostettiin vahvuuksiksi sekä opiskelija- että henkilöstötyöpajoissa. Auditointiryhmä sai vahvistusta sille, että valmennusmalli toimii myös käytännössä, tosin ohjaus ei kata kaikkia opiskelijaryhmiä yhtä hyvin. Henkilöstötyöpajoissa nousi esille, että erityisesti suurissa ryhmissä opiskelijoiden oppimisprosessin tukeminen vaikeutuu eikä henkilökohtaisia kontakteja opiskelijoihin synny. Auditointiryhmä suosittelee Humakia varmistamaan, että valmennusmalli on tarjolla yhdenvertaisesti kaikille opiskelijoille ja että mallin jatkuvasta kehittämisestä huolehditaan.

Opiskelijoiden tukipalvelujen kartoitus ja kehittäminen on nostettu Humakin itsearviointiraportissa kehittämiskohteeksi. Tukipalveluihin kuuluvat muun muassa tietohallinto, kansainväliset asiat ja opiskelijapalvelut. E-opiskelijapalveluiden käyttöönoton myötä opiskelijapalvelut ovat kaikkien opiskelijoiden saatavilla verkon välityksellä. Auditointihaastattelussa tätä pidettiin tehokkaana tapana tarjota tasavertaiset ja saavutettavat palvelut kaikille opiskelijoille. Henkilöstötyöpajoissa nousi esille, että opiskelijoiden erilaiset oppimisen haasteet ovat lisääntyneet ja niiden ratkaisemiseksi tarvitaan jatkossa erityisopettajan tai psykologin tukea.